

FELSŐ-ZEMPLEN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETESI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmegtelen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttér díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

Az amerikai kivándorlásról.

Irtá: Gálfalvy János állatorvos.

(Folytatás)

Azt hiszem, nem végeznek felesleges munkát, ha az új bevándorlási törvény főbb szakaszait e rövid sorok keretében ismertetem.

Megtöltja a bevándorlást ezen törvény a különböző betegségekben szenvedőknek, az örülteknek, gyenge elméjűeknek, a teljesen szegényeknek, a valamikor büntény miatt elzártnak, anarchistáknak, kiknek hajóvezető más váltotta meg, az erkölcsi gonosztevőknek stb. stb. Aki másokat behoz az Egyesült Államokba, hogy ott bármilyen munkát végezzenek vagy külföldinek munkát ígér s ezáltal bevándorlásra bírja, szigorúan lesz büntetve és aki ily hirdetés következében az országba jön, szerződött munkásnak tekintetik s vissza toloncoltatik.

Fontos e törvénynek 12. §-a, amelynek értelmében a kivándorlónak, illetve a hajóstársaságnak szavatosság terhe mellett felelni kell a következő kérdésekre: a bevándorló teljes neve, neme, családi állapota, hivatása vagy foglalkozása, tud-e írni vagy olvasni, nemzetisége, faja, utolsó lakóhelye, az Egyesült Államok mely kikötőjében akar partra szállani, utazásának végcélja, van-e jegye odáig, maga fizette-e a jegyet vagy mások (egyesekek, testületek, társaság, község, vagy kormány és ki, van-e 50 dollárja és ha kevesebb, mennyi), rokonaihoz, barátaihoz igyekszik-e, annak pontos címe, volt-e valamikor előbb az Egyesült Államokban, s ha igen, hol és mikor, volt-e valamikor börtönben, vagy szegényházban, vagy örültek házában, sok neje-e, anarchista-e, ajánlat, ígéret, vagy egyezmény alapján jön-e, hogy az Egyesült Államokban dolgozzon, milyen az észbeli és testi egészsége, van-e

deformatioja, nyomorék-e, s ha igen, mióta és mi okból.

A törvény 18. §-a kimondja, hogy azon hajótulajdonos, ki ezen törvény ellenére bevándorlót hoz be, minden egyes behozott után 300 dollár (1500 korona) büntetést fizet és míg ezt le nem fizeti, a kikötőből ki nem bocsájtatik, az így behozott kivándorló pedig visszatoloncoltatik. Sőt még e törvénynek visszaható ereje is van, mert a 19. szakasz szerint, aki ezen törvény ellenére az Egyesült Államokba jött, idejötté után két évre is visszaszállítandó. A törvény ezen szigorú intézkedéseiből láthatjuk, hogy az amerikai kormány ridegen elhatározta a tömeges bevándorlásnak véget vetni.

Ha a bevándorló megfelel mindenféle tekintetben a kívánalmaknak, mellet szabaddon, különben, ha nincs meg az előirt pénzmennyisége, de rokonai, ismerősei vannak, úgy a »Barge office«-ban, bevándorlási hivatal, ott tartják továbbra is, míg a bemondott ismerős, rokon érte nem jön s a bevándorlóért szavatosságot nem vállal. — A ki nem felel meg az előirt kívánalmaknak. Ellis szigetére szállítják s onnan az őt hozott hajóstársaság költségén visszatoloncolják Európába, hol partra teszik. Az előbbi bevándorlási törvényt a kivándorló a Greenwich streeti osztrák és magyarnak nevezett ház segítségével könnyen kijátszotta, most azonban ez az új törvény intézkedése következtében teljesen ki van zárva. A bevándorlási főbiztosnak (Commissioner General of Immigration) egy teljhatalmu embere az orvossal már a kikötés előtt jóval megjelenik a hajó fedélzetén s határoz a kivándorló sorsa felett. Régebben a kivándorlók New-Yorkban a Hudson folyó Iczsei oldalán partra szállva, felügyelet mellett több csoportba osztva kormány hajón a »Barge

office«-ba vitettek, hol körülményeiket illetőleg alapos vizsgálatnak lettek alávetve, most azonban Amerika földjét még nem is taposta, már is el van visszatoloncoltatása határozva.

Az Egyesült Államokba kezdettől fogva az Ó-világ legvállalkozóbb szellemű, eszes, ügyes, értelmes, elszánt, sok esetben legszívtelebb lakói vándoroltak ki, — a yankee ezeknek az ivadéka. Elgondolhatjuk, hogy mi vár Amerikában szegény magyarjainkra, kiknek egyenes nyíltszívűsége és tapasztalatlansága a yankeek között, hol még izraelita polgártársaink élelmessége sem érvényesülhet, a gyámoltalanság komikumával hat reánk. Ki is használja az amerikai a szegény »hun«-nak és »polák«-nak ezen rá nézve igen jó tulajdonságát. E két név az, miként a magyar munkást odakint elnevezik, — különben ezen elnevezés egyenlő a »paria« szóval. Egy nemzet fia sem vállalkozik Amerikában oly rettenetes munkákra, mint a magyar. Honfitársainkból kerülnek ki a pensylvaniai szén- és kőbányák, ugyancsak vasművek munkásai és a szegény hunt mindig ott találjuk meg, hol az életveszedelem munka közben leginkább fenyegeti. Ha oly községet tekintünk meg, melyekből a kivándorlás már évek óta tart, csakhamar szembe fog tűnni a sok, Amerikában nyomorékká, szembajossá lett ember, mivel a különböző ipari vállalatoknál a hatósági ellenőrzés személybiztonság tekintetében egyáltalán nincs meg, örökös az élethez játszik a munkás. Nap-nap után olvashatjuk az óriási bányászercsélenségeket, hol ismét ennyi és ennyi szegény magyar pusztult el, kikkel bizony senki sem törődik, míg az élelmesebb más nemzetbeli munkások hatalmas egyesületei védik tagjaikat a különböző vállalatok által való tel-

TÁRCZA.

Pünkösdi a vonaton.

A hosszú személyvonat bekanyarodott a Karszt ridég hegyei közé. Tikksztó sugarakat bocsájtott le a nap erre az elárvult, fűszálatlan sziklavidékre, akik a vonat harmadik osztályában ültek összezsufolyva, a nagy hőségtől elbágyadtan pislogtak ki a ridég, kietlen tájakra.

Magyar parasztokkal volt zsufolyva a harmadik osztály. Jöttek valahonnan a Nyírségről, ahol buján terem az istenadta humus a gazdagoknak, de a szegénynek verekjékén kívül csak annyit ad, hogy éppen éhen ne haljon. A nyírségi napszámos magyarok elesigázva, de megnyugodva keresztény hittel a sors végzésében huzták a jármot, keveset aludtak, naphosszat dolgoztak, eszükbe se jutott nagyobb hért kérni a munkájukért; így élt az apjuk, az öregapjuk és abban a hitben voltak, hogy így kell élni nekik is. Egy napon aztán kidobolta a kishíró a faluban, hogy aki Hamburgon vagy Brémán keresztül akar kivándorolni Amerikába, azt bizony becsukja a törvény kettőtől hat hónapig, de aki Fiumén keresztül igyekszik az Újvilágba, az olcsón is utazik, gyorsan is utazik, de még a kormány is vigyáz rá, hogy valami baja ne essék.

— Mi ott a napszám? kérdezte az öreg Galambos Abris, akinek tegnap vitték a temetőbe hitvestársát. Patikaszer irt neki az orvos,

a patikus hat koronát kért érte, de Galambos Abris ennyi pénzt nem tudott előteremteni. Nem volt patikaszer és meghalt az asszony. A pap is csak úgy temette el, hogy Galambos eladta a megboldogult után maradt ágyneműt, így aztán telt koporsóra, papra, meg harangozásra is. Galambos Abris a sirnál így szólott:

— Pénzért adják az urak a halált is, Patikaszerre nem telik a szegény embernek, de temetésre pénzt muszáj teremteni. Kutyánál kutyább a sora a napszámosnak.

A kishíró az öreg napszámos kérdésére ekként felelt:

— Hogy mennyi a napszám ott tul, azt nem tudom, de nagyon török oda magukat a népek. A jegyző ur az többet tud, ott van nála a sok írás, ami most gyűtt Pestről.

Másnap az öreg Galambos beállított a jegyzőhöz és töviről meggyire elmagyarázottat magának mindent az amerikai utról. Nagyon meg volt elégedve mindennel, amit hallott. Szépen megköszönte a jegyző ur szivességét és elballagott az alsóvégre, ott lakott az ő komája, Gerendás Lencsés István, meg a veje Mázsa Marci. Számos családja volt mind a kettőnek és csak úgy nyomorogtak ők is ezen a földön, mint a kutyák, akik gazdátlanok és senki nem szereti őket. Gerendás Lencsés István módos ember volt valaha, de egyszer bajba került a törvény előtt, amiért a fia kezét emelt a szolgabíróra, aki bíróváiasztáskor jött a faluba rendet csinálni. Nagy pór támadt ebből, minden oldalról

zaklatták a komát, az ügyvéd, a jegyző, az adóra megekezekválták, hogy a szolgabíró kedvében járjanak, mégis elesútkák a fiát másfél esztendőre és ezáltal tönkre ment a gazdaság. Mikor haza jött a fiu Újvárról, megvette már a fél-szessziót árverésen a boltos. Így aztán Gerendásék is zsellér sorsra, napszámos kenyérré jutottak.

Galambos elmondta nekik, mi járatban járt a jegyző urnál s elmagyarázta nekik, hogy még a nagyurak is pártolják őket, ha itt hagyják a Nyírséget, ahol nem adják meg a munka árát és elmennek a tengerentúlra, ahol bizony megbecsülik a dolgos magyar munkás kezét.

— Messze van innen Amerika, fejezte be az öreg a magyarázgatást, de rosszabb ott se történhetik velünk az éhenpusztulásnál. Igaz, hogy jobb lenne a nyírségi buckák alatt aludni az örök álmot, de ki tudja, hátha odaát mégis sok pénzt keres az ember és akkor szerzünk valamit. Lehet, hogy így van, ezt mondják az urak is és úgy gondolom, hogy most az egyszerű ember nem hazudnak.

Tetszett az öreg beszéde. Odajött közzéjük két szomszéd is, a Juhász Péter meg a komája Fű Andris, aki Boszniában is járt. Az utóbbi nagyon lelkesedett Amerikáért.

— Novi-Bazárban, mondotta, megösmerektem egy krobóttal, aki járt odakünn és szerencsen feleséget és négy egész telekre való pénzt hozott onnan magával. Aszonta, aki bírja a munkát és az ottani levegőt, akinek a szeme

készít minden a fogászati szakmába vágó munkákat amerikai módszer szerint, gyökerek eltávolítása és szájpaddal nélkül. Régi nem használható fogsorok használhatóvá alakítottak. Készíték porcellántöméseket, melyek úgy színben, mint erőben, teljesen a fogéhoz hasonlítanak.

Műterem: Nagymihály, Rákóczi-utca.

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

jes kizsákmányolás és romlás ellen s mére-
tlen szavakkal vétőt kiáltanak, ha a sziv-
telen tőke gyarapítóinak zsarnokává akar
lenni.

Ha odakünn tekintjük meg a magyar
munkást, nem fogunk egyhamar ráismerni
az itthon követelő, elég nagy igényi em-
berből az amerikai levegő rögtön kiöli a
magyar betegség, a lustaság bacillusait és
igénytelenségével s vasszorgalmával a benn-
szülött munkásnak félelmetes versenytár-
sává lesz.

Ez utóbbi két tulajdonsága következ-
tében érdemelte ki a fent említett lealázó
elnevezést, mert nálánál csupán a kínai mun-
kás igénytelenebb és dolgozóbb. Az itthon
maradt ismerősök csak azt tudják, hogy az
Amerikában kint levő már megint ennyi
és ennyi pénzt küldött haza, de az el sem
tudják gondolni, hogy szegénynek miként
kellett ezért dolgoznia! Munkaközben ott
beszélgetni, dohányozni, avagy egy pillana-
tig is pihenni nem szabad, déli étkezés ideje
10—15 perc s csak örökösen a munkafel-
ügyelőnek, ki a munkással versenyt dolgo-
zik, biztató szavát hallani és ha ez a leg-
kisebb mértékben vesz észre egy kis las-
súságot, a munkást óránként kifizeti s el-
bocsájtja, mivel van helyette ezer és ezer.
New-Yorkban 1900. évben 90 ezer ember
hűsölt munka nélkül a nyilvános kertek
padjain egész nyáron át s a munkakeresők
ezreit az emberi nyomorúság iránt teljesen
érzéketlen Yankee hidegen csak ezzel fo-
gadja: »Nothing for you Master« — nincs
önre szükségem uram!

Két dolognak van az amerikai előtt
becse: a pénznek és a munkának, e kettő-
vel ott mindent el lehet érni, a munkát
fizeti is, de hogy e fizetésért mennyit és
hogyan kell a munkásnak dolgoznia s mily
körülmények között, azt csupán az itthoni
munkásviszonyok ismerete mellett el sem
tudjuk gondolni. Az a munka, mit itthon
kivánnak, semmi az ottanihoz képest. Ha
honfitársaink idehaza kevésbé annyit dolgoz-
nának oly igények mellett, mint odakint
Amerikában, nem kellene kíváncsiorolniok,
hanem itthon is jólétet teremtenék ma-
guknak s míg ott szorgalmukkal s igény-
telenségükkel megvetést, addig itt mindenki
tisztelőt és becsülést érdemelnék ki.

megszokja a sötétséget a bányában, az többet
keres ott egy nap, mint itt három hét alatt.
Hát én kimegyek.

Szó szót követelt, tanácskoztak még két-
három napig, aztán öt család jelent meg a jegyző
urnál, hogy kikérjék a pakszust. Őt meglelt
szállás magyar ember állt pironkodva, lesütött
szemmel a jegyző ur elé, mintha valami ros-
zszat tennének, mintha a szívének hasadna meg a
pakszus kérés könyörgő hangjában és a jegyző
ur rájuk se nézett, csak ezt mondta:

— Hát fizet mindenki 2 korona 70 fillért.
Két hét múlva jöjjenek el a pakszusért s hoz-
zák el a pénzt.

— Szívesen, mondták az atyafiak.

Két hét múlva megjöttek a vármegyétől
a pakszusok, leszurták a pénzt és hozzáfogtak
a kis holmik eladásához. Nem sokat alkudoz-
tak a vevőkkel, ágyat, párnát, asztalt, mindent
eladtak, ahogy kérték a vevők, mert minék a
sok lim-lom butor a nagy utra a tengeren. Majd
szereznek odaát többet is, jobbat is.

Pünkösdi előtt való szombatban indultak
utnak. Néhány ösmerős asszony a gyerekeikkel
kísérte ki őket a vasúthoz és a meglett, szo-
moru férfiak nyugodtan, hidegen bámulták a
falu tornyát, amely a sebesen száguldó vonat-
tól mind messzebb és messzebb maradt. Ma-
gukkal vitték az asszonyt, a gyereket is, hogy
ha jó dolguk lesz odakint, akkor hadd élvezze
mindnyája és ha rosszul menne a sorak, hát
pusztuljanak el együtt valamennyien.

P ü n k ö s d .

Pünkösdi rózsá faked az ingó ágon, tü-
zes nyelvek suhannak a levegőben, itt van
Pünkösdi ujjongó, lázas, tobzózó ünnepe.
Piros pünkösdi.

Örvendeztünk kellene, vidám dalokat,
áradozó éneket kiáltva, zengve, zugva, har-
sogva a kék, aranyesillogású, ezüstkáprázatu
levegőbe, örvendeztünk kellene és ehelyett
borosan nézzük a nyílt, mosolygó nyári ég-
ívet, amely szeliden hajlik le a rengő, arany-
kalászos vetésekre, a zöld dombokon, sza-
kadékos bércok oldalain morajló erdőkre.

Nyár, aranykalászos, lángsugaru nyár,
fekete gyászszal van beszegve a te kék eged
nektünk magyaroknak!

Pünkösdi van. A szent könyvek, az
evangéliumok írják, hogy ezen a napon tü-
zes nyelvek alakjában szállt le az ur az
apostolokra és megvilágosítá az ő elméiket.
S a megvilágosodott elmék megérték az igaz-
ságot, amelyet a világ minden nyelvén hir-
detének szerteszét az emberek közt, a hi-
tetlenek, a gyarlók és bűnösök közt.

Oh, földre szállott tüzes nyelvek, hol
vagytok ma, merre szálltok, hova suhantok
a magyar nemzet mai Pünkösdi napján? Tü-
zetek fényén merre villan az igazság, hogy
megvilágítsa ellenségeink elméjét, azt az ádáz
éjszakát, amely árnyait egyre ontja felénk.

Egy az igazság: a nép. Ezért az igaz-
ságért halt meg a világ megváltója s ezt az
igazságot tapossa vakmerő lábbal az új idők
öntelt caesarizmusa. A népek, a nemzetek
igazságát nem lehet megölni, nem lehet el-
taposni.

Ez az igazság a mesebeli Gólem, feje
az éjig ér és így hangzik: Igazság! ha le-
ütik fejét, égrekiált a gölem csonka törzse:
Gazság!

Ne bántsátok ti vakmerő Caesarok az
igazságot! Hiszen látjátok, milyen hatalmas
hullámgyát vetett a ti oktalan, vakmerő
törekvéseiteknek a japán vizeken. Hiszen
látjátok a hekatombát, amit ezer s ezer orosz
katona vérző testéből emelt az igazság a
maga diesóságára és az orosz abszolútizmus
gyalázatára.

Egy nap és egy éjszaka utaztak már, el-
hagyták az országhatárt és a Karszt rideg tá-
jaira röpítette őket a gőzparipa. Hozzájuk csat-
lakozott utközben néhány zalai, baranyai és
somogyi kivándorló, Árvából jöttek tótok is,
Biharból jöttek oláhok is és mentek, száguld-
tak előre, a messze ismeretlenbe szegény ma-
gyar emberek. Csak alig beszéltek. A rideg, kop-
pár vidék hangulata ráncszedett borongó lel-
kükre és úgy érezték, hogy nincs mondani val-
ójuk egymásnak. Majd ott, odaát, a nagy vizen
tul jobb kedvük lesz, mert az odavaló urak a
munkát megfizetik.

Egy hitvány falu előtt megállt a vonat. A
templom ott állt az állomás mellett és kicsiny
piszkos horvátok tolongtak fel s alá a templom
előtt. Csönd volt az állomáson és tisztán ki-
vehető volt a panaszos harangszó.

Gerendás Lencsés István keresztet vetett
mágará.

— Pünkösdi van, mondotta. Itt a vasuton
ugy él az ember, akár a pogány.

Az emberek keresztet vetettek és kiki hite
szerint rövid imát mondott.

Gyönyörű szép Pünkösdi napja áhitatot
keltett a rabszolgavásárra az éhhalál elől me-
nekülő emberek szívében.

Fü Andris asszonya, egy sovány köhögős
menyecske panaszosan szólt:

— Nálunk bizony szebb a Pünkösdi. Egy
rózsát sem látok itt. Egész más ez itten, mint
odahaza.

Ne bántsátok a népek jogait, az élő
törvényt. Ti meghaltok, de a nép örökké
él. Aki pedig örök életű, az itél a multon,
jövendőn, itél rajtatok és ítéletet vesz még
unokáitokon is.

Piros pünkösdi napja van ma. A teli
sugárzásu nap fénye leárad a földre, amely-
nek virágos koszorújában ott ég a legszebb
rózsa: a pünkösdi rózsá. Könnyű virág ez,
gyöngye a szirma, hajnalról alkonyatra szét-
hull, volt, nincs.

Ti Caesarok, ne felejtsetek el, hogy a
ti uralkodástok is csak egy pünkösdi rózsá!

VEGYES HIREK.

— **A bíróság köréből.** Sallay Béla kir.
albír. június hó 17-én, Garbinszky Sándor kir. al-
bír. augusztus hó 1-én kezdik meg hat heti sza-
badságukat.

— **A postahivatal vizsgálata.** A kassai
m. kir. posta- és távirtd. igazgatóság igazgatója e
héten két napon át vizsgálta meg a helybeli pos-
tahivatal ügykezelését. Mindent a legnagyobb rend-
ben talált az igazgató, s Molnár István hivatalfő-
nök ugy felelővalói mint a közönség részéről mélt-
án érdemli meg az elismerést a hivatal pontos és
mintaszerű vezetéséért.

— **Uj utca.** A lakosságnak állandó szapo-
rodása és a lakások szűk volta arra indították a
közönség egy részét, hogy a Kórház utca jobb ol-
dalan lévő és a nagymihályi gazdák tulajdonát ké-
pező földekből egy nagyobb területet kihalastanak.
E területen új utcát létesítenek, melyben 30 ház-
hely tervezetik. Tekintve, hogy a kiszemelt hely
a fő utcához közel fekszik, valószínűnek tartjuk a
terv keresztülvitelét, sőt mint értesülünk, már több-
ben elő is jegyeztek egy-egy ház helyet.

— **A villamos világítás munkálatai meg-
kezdődtek.** Tegnap hozták be a póznákat, melyeket
e napokban fognak felállítani, nem sokára a hu-
zatok összeköttetése is következik. Amint tervezve
volt, szeptember hó elsején a város villammal lesz
világítva.

— **Megbukott szövetkezet.** Az ubrezi
keresztény fogyasztási szövetkezet 2 évi és 4 havi
fennállás után 6071 korona hiánnyal megbukott.
A budapesti központ által kiküldött ellenőr 2 napi
rovancsolás után bezárta az üzletet.

— **A tökterebeesi képviselő választás**
határnapjára a központi választmány június 13-ik
napját tűzte ki. Választási elnök Dr. Csöke Jó-
zsef uradalmi igazgató nevezetett ki.

Fölbűg Juhász Péterné:

— Bizony jobb lett volna odahaza be-
várni a Pünkösdi. Imádkozhattunk volna a
Krisztushoz, hogy szerencsénk legyen.

— Imádkozhatsz itt is hugom, szólt az
öreg Galambos. Az Isten mindenhol ott van,
ha akar. Ahol nem akar, ott az imádság ugy
sem használ.

— Ne mondjon ilyet, mert megveri, riadt
fől az asszony.

— Jobban már nem verhet, feleli az öreg.
És aztán megindul a beszéd.

Milyen is lehet most odahaza a Pünkösdi?
Erről folyik a szó. Mit mondhatott a pap a
prédikációban.

Bizonyosan azt, amit tavaly mondott, de
az nagyon szép is volt. A legények bizonyára
kint jártak már a majordulóban, ahol vadon
nőnek a szép pünkösdi rózsák és elhozzák a
leányoknak. Föltűzik a hajukba, kinek minél
pirosabb a rózsája, annál hűségesebb a szere-
tője. Most talán már táncolnak is a Csülök zsidó
kertjében és mulatnak. Jó kedve van a fiatal-
ságnak, akármilyen szomorú is az élet. Az öre-
gek, kivált a gazdák kísétálnak a földre s né-
zik, mint nő az ég felé az áldás, ami csak a
gazdagoknak jut. Buza, buza mindenütt, amerre
csak a szem ellát, pipacs, kikerics virít közte
hébe-hóba s az érlelő forró napsugárban gyö-
nyörű délibáb játszik a Nyírségi világban...

Ha rossz is, ha szomorú is az élet a Nyír-
ségen, mégis csak jobb talán odahaza...

— **Majális.** Az elmúlt héten a vinnai rk. iskola tanuló részére az iskolagondnokság nyári mulatságot rendezett. Ez alkalommal műkedvelői előadás is volt, amely kiváló sikerrel járt. A tót ajku gyermekektől jól esett hallani az elég szép magyaros kiejtést és örömmel konstatáljuk, hogy a növéndékek a magyar nyelv elsajátításában igen szép eredményt értek el és ebben *Blazsek Géza* plébánosnak s a tanítói karnak egyaránt része van.

— **Országos vásár.** Nagymihályon e hó 4. és 5. éni országos vásár volt. Tekintve, hogy még csak egy hónapja, hogy az előbbi vásár elmúlt s aratás előtt a vásárok rendszerint gyengék szoktak lenni, a mostani is bizony alig volt látogatva. Nagykaposon szintén az nap volt vásár, amely ugyancsak igen gyéren volt látogatva.

— **Nyilvános köszönet.** A varannói önkéntes tüzoltó egyesület halás köszönetet nyilvánítt gróf *Andrássy Dénes* urnak, a miért felszerelési költségeihez 200 korona segélyvel járult hozzá.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter *Szontagh Antal* belügyminiszteri segédtitkár Zemplénvármegye területére kivándorlási felügyelővé nevezte ki.

— **Házvétel.** *Stadler Mihály*nak *Kossuth Lajos* utcai házát *Widder Lázár* cég és *Rosenberg Ignác* nagymihályi lakos 40.000 koronáért örökáron megvették.

— **Vizsgarend.** Az érdekelt szülők és tanügybarátok értesítettek, hogy a helybeli Áll. el. iskolában a folyó tanévi zárvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. Junius 17. éni tartatik az összes hitfelekezetek hittani vizsgája, — 19. éni vizsgázik az I. leány-, I. fiu-, I. vegyes és II. vegyesosztály, 20. éni d. e. II. leány-, II. fiu-, III. leány- és III. vegyes leányosztály, 21. éni d. e. a III. fiu-, IV. fiu-, IV. leány- és V. leányosztály, 26. éni d. e. az V. fiu-, VI. fiu és VI. leányosztály. Az évszázó ünnepély junius hó 29. éni tartatik meg. *Az áll. iskolai gondnokság.*

— **Birtokvétel.** *Jekelfalussy Sándor* tábornok varehóci birtokát egy budapesti társaság parcellázási célból 240.000 koronáért örök áron megvette.

Kállai Márton márkai lakos megvette a *Molnár* család tulajdonát képező márkai határban levő rétekből álló összes ingatlanait.

Baró Kaden József pilseni nagybirtokos 580 ezer koronáért örök áron megvette *Grosz Ignác*nak círokahosszmezői birtokát.

— **Iparvágány.** *Landesman Vilmos* gőzmalmához a m. kir. államvasutak vágányáról egy kiterő vágánynak kiépítését engedélyezte az államvasutak igazgatósága. A malomtulajdonos az iparvágányt el is készíttette s legközelebb megejtik annak műszaki vizsgálatát is.

Mi lesz velük a kietlen idegenben, ahol még soha nem jártak, amiről még soha nem is álmodtak? Odahaza legalább tudták, hogy hol fognak feküdni, ha vége lesz a földi szenvedésnek. De most már ezt se tudják. Tengerben-e, földben-e, bányában-e, hol fognak elpusztulni?

Pünkösdi tűzes nyelve megszólalt lelkükben és kínos, keserves dolgokat beszélt. S a hogy könnyben uszó szemekkel rámeredtek az izzó fénysugarakban reszelő hegyekre, úgy érezték, hogy soha, még az övéik sirjánál sem fájt úgy a szívük, mint most, piros Pünkösdi napján.

Útek sirva, magukba roskadva a kívándorlók, elhallgatott a beszéd, mintha csak robogó, élőkkel megrakott sirbott lenne ez a száguldó vonat.

Merészet kanyarult a gőzparipa. A hegyek elmaradnak. És egyszerre harsogó, szilaj kiáltás hallatszik, fölriasztja a roskadt utasokat:

— A tenger! a tenger!

Az ablakokhoz rohannak. Mélyen alattuk bontakozik ki vakító sugárözönben a csendes, a nyájas, a végtelen kék tenger, a rejtelmes, az ismeretlen jövő.

Szinte felfalják szemekkel a nagy vizet, megkínzott lelkük beleszédül az ösmeretlen rémekkel fenyegető jövendőbe.

Kondoros Gáspár.

— **Tűz.** Lesznán és Morván az elmúlt héten nagyobb tüzesetek voltak. Sok épület és gazdasági felszerelés pusztult el, mintegy 30.000 korona értékben, a melyből biztosítás folytán csak vajmi kevés fog megtérülni.

— **Évszázó vizsgál.** Az örmezői gör. kath. iskolában szombaton lett megtartva *Dudits János* esperes jelenlétében az évszázó vizsgál. Az iskolás gyermekek igen szép eredményt mutattak fel és az esperes elismerésének is adott kifejezést *Fujáros István* az iskola derék tanítója előtt.

— **Husmizériák.** Városunk izraelita polgárai egy idő óta husmizériákról panaszkodnak. A mészárosok a gabella bérlővel sehogy sem bírnak megférni és hogy azt károsítsák, rossz húst mérnek ki, sőt igen gyakran egyáltalában kóser húst nem is mérnek. A hitközség eljárásága ugyan intézkedett a visszasságok megszüntetése iránt, de úgy látszik, ennek eredménye nem volt és ennél fogva kénytelen lesz a hatóság segélyét igénybe venni. Még sem járja, hogy a konkurrenciának és kenyéririgységnek a közönség igitja meg a levét, pláne ily körülmények között, midőn a hus kilóját 1 korona 32 fillérjével mérik.

— **Eszküvő.** Dr. *Klein Jenő* beregszászi ügyvéd f. évi junius hó 20. éni esküszik örök hűséget *Miskolcon Weinberger Sárika* kisasszonynak.

Freund Lipót laboreszói malomtulajdonos f. évi junius hó 18. éni tartja esküvőjét *Csapon Mittelman Kornél* kisasszonnyal.

— **Uj üzlet.** *Grünstein és Hauptman* czég alatt Nagymihályon egy új fakereskedés nyílt meg e hét folyamán.

— **Az izraelita templom** *Kossuth Lajos* utcai homlokzata előtt új és díszes vaskerítés jön legközelebb, mely föntcánk díszére fog válni. — A kerítés és kapu *Grosz Ignác* remetei vasgyárában készül.

— **A Zemplénmegyei Tanító-egyesület** folyó évi közgyűlését Mezőlaborcon az állami iskolában junius 13. éni, kedden délután 2 órakor fogja megtartani.

— **A nagymihályi Tennis-társaság,** mint már megirtuk, az idén újból megalakult. A játékpálya azonban a múlt esztendő óta annyira megrongálódott, hogy annak rendbehozatala hosszabb időt igényel. A munkálatok *Horváth Sándor* Tennis társasági igazgató felügyelete alatt folynak, s ha az időjárás kedvező lesz, egy-két nap alatt már befejezést nyernek. A jövő héten tehát már valószínűleg ismét része lesz városunk fiatalágának ebben az egészséges és kellemes szórakozásban.

— **Pályázat.** A lemondás folytán megüresedett sókúti segédjegyzői állásra, mely 1000 K évi javadalmással jár, a varannói főszolgabíró pályázatot hirdet. A pályázati kérvények junius hó 17. éni nyújthatók be.

— **Uj jegyző.** A kislaludi jegyzőválasztás ügyében a közigazgatási bíróság úgy döntött, hogy *Halász Pál* volt nagymihályi segédjegyzőt megválasztott jegyzőnek nyilvánította. Az új jegyző már át is vette hivatalát.

— **Szünetet német nyelvi tanfolyamot** tart német képesítéssel bíró egyes és csoportos tanításban tetszés szerint nyelvtani, társalgási, levelezési, vagy valamennyit felölelő irányban fiúknak és lányoknak külön-külön csoportban f. hó 20. tól kezdődőleg. Ugyanaz tanít felelősség mellett latin nyelvet mind a 8 gymnasiumi osztály anyagából. Cím a kiadóban.

— **Női kézimunka tanítást** vállal a szünetidőre július hó 1. től kezdődőleg a női kézimunkák összes ágaiban kisebbeknek és nagyobbaknak külön csoportban helybeli tanítóné. Jelentkezés még e hó folyamán szükséges a csoportok célszerű beosztása miatt. Cím e lap kiadóhivatalában.

— **Öt lap havi egy koronáért.** Szenzációs újítást léptetett életbe a „Kurucz Ujság” című fővárosi napilap. A Kurucz Ujság, mely a legradikálisabb nemzeti politikát követi és amelynek vezércikkeit a függetlenségi és 48. éni párt kitűnőségei írják, junius hó 1. től naponként 8—12 oldal terjedelemben jelenik meg *Seredai Leó* fő szerkesztő vezetés alatt. A Kurucz Ujság előfizetési ára mindössze havi egy korona. Minden előfizető rendkívüli kedvezményekben részesül, ami nőket még napilap nem nyújtott. Az állandóan két érdekesítő regényt közlő, kitűnően szerkesztett

Kurucz Ujságon kívül megkapják az előfizetők minden hét vasárnapján a „Gyermekvilág” című, tartalmas és gazdagon illusztrált folyóiratot; minden hó 1. éni és 15. éni a „Mezőgazda” című szaklapot; minden hó 10. éni a „Budapesti Divat” című magas színvonalu divatlapot és minden hó 20. éni a „Sorsolási Ertesítő” t, mely sorsjegyek és értékpapírok tulajdonaira nézve lesz megbecsülhetetlen tanácsadó. E külön mellékletekkel együtt a Kurucz Ujság előfizetési ára egy óra egy korona, mely összeg legcélszerűbben postautalvánnyal küldhető be a kiadóhivatalhoz, Budapest, VI. Ó-utca 12.

— **Az egészség előmozdítása** a Kathreiner féle Kneipp maláta kávé mind általánosabb használata által, az utolsó tizenöt év legnagyobb vívmányának tekinthető a táp- és élvezetcikkek terén. Hasonlóképp mint az alkohol, a bakbávé is, mérgező anyag (koffein) tartalmánál fogva, hátrányosan hat a szív működésére, mely súlyos következményekkel járhat. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé mint pótlék a bakbávéhoz, enyhíti, sőt teljesen megszünteti e káros hatást, de jótévő tulajdonságai valóban csak akkor jutnak teljes érvényre, ha azt tisztán, azaz bakbávé hozzáadása nélkül isszuk. A tapasztalat igazolja, hogy mindazok, akik a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéval egyszer megszokták, többé nélkülözni nem tudják. Ez legjobban bizonyít rendkívüli kellemességet. Manap már alig van gondosan vezetett s rendezett háztartás, melyben Kneipp páter arcképével ellátott ismert csomagok hiányoznának. Csakis ezek tartalmazzák a valódi Kathreiner-féle Kneipp maláta kávéval. Ezért csak utasítsuk vissza a bevásárlásnál minden esetleges nyitva mérlegelt pörkölt terméket, s nézzünk különösen arra, hogy a „Kathreiner” névvel ellátott eredeti csomagokat vegyük.

Felolvas szerkesztő: **Dr. Kállai József.**

Főmunkatárs: **Aczél Dezső.**

Előleges jelentés.

A kassai szintársulat

t a g j a i

Kállai Lujza coloratur énekesnő

Tábori Frida soubrett

Pápay Lajos baritonista

Faragó Ödön komikus

Fekete Oszkár karnagy

csütörtökön, f. hó 15-én

jóteknonycelu

HANGVERSENYT

tart. — Bővebbet a falragaszok.

Jegyek előre válthatók **LANDESMAN B.**

könyvkereskedésében.

ISZÁKOSSÁG NINCS TÖBBÉ!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható be az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szeszede a tartózkodásról, mert csodahatása ellenzenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer lértit a szégyen és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adogat és egy köszönő irásokkal tölt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy egy bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Ingyen próba 497. sz.

Vágya ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek).

COZA INSTITUTE

(Dept. 497.)

62, Chanoery Lane, London, Anglia.

UJ! UJ!

Korunk legnagyobb találmánya! Fehér izzófényt előidéző

EXCELSIOR.

Nagyobb világosság és petróleum megtakarítás!

Használati utasítás.

Ha a lámpát megtisztítottuk, dobjunk két darabot a lámpa petróleumtartójába (nagyobb lámpáknál 3 darabot), hol az Excelsior felolvad, — a felolvadt anyagot a lámpából magába szívja és 10—12 óra múlva a lámpa még egyszer oly világos, légszusz-izzófényhez hasonló lánggal ég.

: : 30 — 50 százalék petróleum megtakarítás : :

A fehér izzófényt előállító Excelsiornál a robbanás teljesen ki van zárva. — Ezen kétszeresen is nagyobb fényerő addig tart, mint a használt lámpából, amit 3 hónapra számíthatunk.

Ára darabonként 20 fillér = 10 kr.

Kapható:
GOLDSTEIN ADOLF üzletében
NAGYMIHÁLYON.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomása hozni, hogy helyben 10 év óta fennálló

fényképészeti ••• ••••• műtermemet

Kossuth Lajos-utcába, a Takarékpénztár épületébe helyeztem át és azt a mai kor messzebbmenő igényeinek megfelelően rendeztem be. — Műtermem részére sikerült egy elsőrangú tapasztalt munkaerőt meggyernem, melynek alkalmazása által juttotam azon kellemes helyzetbe, hogy az esetleges megrendeléseket a legpontosabban, művészies kivitelben és legjutányosabban eszközölhetem.

Készítek **fényes** és **matt** képeket a legkisebb nagyságtól életnagyságig és kívánatra eredeti színekben; **tájkép, alkalmi- és társas-felvételek, semi-email** képek ékszerkébe, fényképek **üveg** és **porcellánra, diapositívek** a legjutányosabban. Kívánatra árfelemelés nélkül házhoz is megyek.

Midőn azon reménynek adok kifejezést, hogy a n. é. közönség b. bizalmával meg fog tisztelni, vagyok

kiváló tisztelettel
Rosenberg Herman
fényképész.

Szobránc-gyógyfürdő

Ungmegyében.

Glaubersós, hideg, kénés, sós víz. Gyomor- és májbetegek magyar Karlsbadja

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.
Előidény: május 15-től június hó 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig.

30% árengedmény a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivógyógyászati biztos segélyt nyújt gyomor- és bélbajoknál s alhaspangásoknál, makacs székrekedéseknek enyhén, oldólag hat, májbetegségeknél, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértódulásoknál, szédülések, hűdések, gutaütési rohamoknál vérelvétel, felszívólag hat, eszós s köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjesztési termékekre, elrakódásokra az ízületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kővérség, szívvelhújasodás ellen, cukorbetegségeknek, vesébajoknak egy a cukor, mint a fehérje kiválást gyorsan s kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő, különféle izadmányokat, daganatokat, ízület- és esontbántalmakat kedvezően osztja. Görvélykóros daganatokat, fekélyek ellen, méh és méh közötti izadmányok, hashártya izadmányok felszívódását elősegíti, a legkülönbözőbb makacs, idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat. — **Vasuti állomás** az Alföld és Pest felől jövőknek **Ungvár**, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek **Nagyimihály**, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára, egy nagy láda 40 üveggel **14 korona**, egy kis láda 20 üveggel **8 korona**. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül. — Megrendelések és tudakozások: **Szobráncz gyógyfürdő igazgatóságának, Szobráncz gyógyfürdő** címzendők. Posta s távirat-állomás helyben. A fürdő igazgató orvosa **dr. Russay Gábor Lajos**.

A fürdőigazgatóság.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. — Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII. ker. Erzsébet-körút 54. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

**A »Pesti Napló«
uj karácsonyi ajándéka.**

Modern Magyar Festőművészek

a ezime az új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkul szántunk t. előfizetőinknek. Ez új ajándékművünk noha folytatása és kiegészítő része lesz a **Magyar Festőművészet Album**-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekeinek. — Eddigi karácsonyi ajándékaink is a **magyar irodalmat** és **magyar művészetet** szolgálták, nagyszabású s nagy értékű díszművek **százazernyi példányaival** terjesztve el a magyar **költészet** és **festőművészet** nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszművel: a **Modern Magyar Festőművészek**-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyreszt mesteri kivitelű műlapokon és **gyönyörű, több színnyomású képekben**. Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben **jelesebb festőink** vonzóan megírt **életrajzát**. Ezt az új, páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre **megszakítás nélkül** a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: egy évre 28 kor. félévre 14 kor. negyedévre 7 kor. egy hóra 2 kor. 40 f. Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel: a Pesti Napló kiadóhivatala.

Kérjen

egészen ingyen

zomanczott edény képes arjegyzeket.

Próbarendelmény: **6 fazék és 6 lábas** különféle nagyságban, összesen **12 drb 1 frt 75 kr.**; **6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábas**, összesen **12 drb 3 frt 50 krajcár** és egy teljes zomanczott mosdókészlet, mely áll: **lavór, vizesveder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó**, összesen **6 darab 2 frt 50 kr.** csak én szállíthatok; ingyen csomagolás utánvétel mellett.

KÖHN, gyári raktár, Budapest, Csengery-utca 51.
Sürgőnycim: Kohn, edénygyári raktár, Budapest.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, léhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szeoskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

A jelenkor legjobb tetőfedési anyaga

ETERNIT PALA

Vezérképviselő:
BRÜGLER LAJOS NAGYMIHÁLY.

Schicht-szappan

VEDJEGYEK:

„Szarvas“ vagy „Kulcs“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan

Minden kártékony vegyülettől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a »SCHICHT« névvel és fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.